

רבינו יוסף קארו

כל השנה - הלכות - בכל יום - מובטח לו שהוא בן עולם הבא!

משה שואל מחבירו "יעקב": אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?

אורח חיים היומיו

לימוד שולחן ערוך אורח חיים לכל השנה - עמוד אחד ליום

כב כסלו

רבינו משה אלשיך

קודם הלימוד יאמר: הגני רוצה ללמוד. בדי שיביאני הפלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי ידועת התורה. נהריני עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדני מתנבחים יאהרונה על ידי הנעלם ברחמיו ורחמינו ביחודא שלים בשם כל ישראל.

המשך סימן קס – איזו מים כשרים ואיזו פסולים לנטילה

ה. אין מלאכה פוסלת אלא במים שאובים בין שהם בכלי בין שהם בקרקע אבל לא במי מקוה או מעין בעודם מחוברים:

1. חמי האור נוטלים מהם לידים אפילו הן חמין שהיך סולדת (פירוש כל שכריסו של תינוק נכוח הימנו) בהם:

2. חמי טבריה יכול להטביל בהם את הידים אבל ליטול מהם בכלי לא ואם המשיך אותן בארץ דרך חריץ חוץ למקומם והפסיקן מהמעין הנובע אם יש בהם שיעור מקוה מטבילין בהם הידים ואם אין בהם שיעור מקוה לא ואם חריץ זה מימיו מחוברים למי המעין הנובע הם לרשי והרשב"א אין מטבילין בו את הידים ולהרב רבינו יונה מטבילין בו את הידים:

3. טעם פיסול חמי טבריה לנטילה מפני שהן מרים ואינם ראויין לשתיית הכלב אבל אם ימצאו מים חמין נובעין שהן ראויין לשתיית הכלב נוטלים מהם לידים:

4. מים מלוחים או סרוחים או מרים שאין הכלב יכול לשתות מהם פסולים לנטילת ידים אף על פי שכשרים למי מקוה לטבילה ואם הם עכורים מחמת טיט שנתערב בהם אם הכלב יכול לשתות מהם כשרים בין לנטילת ידים בין למקוה ואם אינו יכול לשתות מהם פסולים לשניהם:

5. נוטלים לידים בכל דבר שתחלתו מן המים כגון יבחושים (פירוש תולעים) אדומים או שומן דג. ונראה דוקא אם ריסקן דלא עדיף משלג וכו':

6. מים שיש לו ספק אם נעשה בהם מלאכה או לאו או שיש לו ספק אם יש בהם כשיעור אם לאו או אם הם טמאים או טהורים או ספק אם נטל ידיו או לאו טהור (וכל ספק טהרה בידים טהור) (טור) ויש מי שאומר שעל כל זאת אם יש לו מים אחרים יטול ידיו ויוציא עצמו מן הספק. הגה: מי שלא נטל ידיו ונגע במים לא נפסלו אותן מים לנטילה ולא מיקרי מים טמאים אבל אסור לרחוץ ידיו ממים שנטל בהם חבירו כבר (מרומת הדשן סימן כ"ט):

7. השלג והברד והכפור והגליד (פירוש המים הנקפים מרוב הקור) והמלח אם ריסקן עד שנעשו מים נוטלין מהם וטובלין

בהם אם יש בהם כשיעור (עיינ בורה דעה סימן ר"א סעיף ל'). יש מי שאומר שאין נטילת מים ראשונים אלא במים בלבד ויש אומרים שהיין כשר לנטילת ידים בין נתן לתוכו מים בין לא נתן לתוכו מים אלא שאסור לעשות כן לכתחלה כדי שלא יהא כמזלזל בדבר חשוב שנשתנה לעילוי (פירוש לשבח) עד שקובע ברכה לעצמו. (ויש אומרים דוקא יין לבן אבל אדום לא) (מלכ"י פסק אלו דברים). ויש מי שאומר שכל מי פירות ראויים לנטילת ידים בשעת הדחק. (וכל שכן דמותר לטול ידים בשעת הדחק בשכר או במי דבש המבושלין דעיקרן מים) (הגהות אש"י):

8. צריך שיהא במים רביעית והני מילי לאחד אבל לב' שבאו ליטול כאחד האחרון אין צריך ואפילו בזה אחר זה ובלבד שלא יפסיק הקילוח כיצד היה רביעית מים בכלי ופשט אחד ידיו ואחר יוצק על ידיו ובא שני ופשט ידיו למטה ממנו סמוך ליד הראשון וקילוח יורד על ידו של ראשון ולידו של שני שלמטה ממנו ידי שניהם טהורות אף על פי שפיחת שיעור הרביעית כשהם מגיעים לידיו של שני ידיו טהורות מפני שהם באים משירי טהרה ויש מתירים אפילו כשנוטלים זה אחר זה הואיל ובשעה שהתחיל האחד ליטול מהם היה בהם רביעית גם לשני זה עולים מפני שבאו משירי טהרה ועל דרך זה נוטלים מחצי לוג לג' ולד' ומלוג לכמה בני אדם כל זמן שמשפיקים המים לשפוך כל אחד על ידיו ג' פעמים (והוא הדין) שיכולים להניח ד' וה' ידיהם זה בצד זה או זה על גב זה וליטול כאחד ובלבד שירפו ידיהם בענין שיגיעו המים לכל אחד:

9. צריך שיהא רביעית מכונס במקום אחד שאם נטל משמינית וחזר ונטל משמינית ידיו טמאות כשהיו:

10. רביעית שאמרו בין לידיו של גדול בין לידיו של קטן נטלו ב' בני אדם זה ידו אחת וזה ידו אחת ואחר כך חזר השני ונטל ידו השנייה הרי אלו כג' בני אדם ולפיכך אם היה בכלי חצי לוג ידיו טהורות ואם לאו אין ידו השנייה טהורה שאין נוטלין בפחות מחצי לוג יותר משני בני אדם:

סיב' ר' אהרן אבן עזר אורח חיים ל' שנה – עמוד אחד ליום. ובסדר הנה יאמר כל אורח חיים שנה בשנה. וב' תמלא די מחסורו אשר יחסר לו דבר יום ביומו. ויזכה להיות "בן עולם הבא". ג' לא לפרסם לכל הידידים ובפתי פגסיות ובפתי מדרשות לזכות את הרבים לעילוי נשמות הקרובים. וזה יהיה זכות היותר גדול. וכל המזכה את הרבים זוכה לזנים צדיקים.